

Từ cơn “sốt đất” đến câu chuyện về số phận Cung Thiếu nhi Hà Nội

> BÙI VĂN DOANH

Cùng với cơn “sốt đất”, dư luận ở Hà Nội cũng đang nóng lên xung quanh số phận công trình có tính lịch sử ở khu vực Hồ Hoàn Kiếm: Cung Thiếu nhi Hà Nội.

1 . Một trong những vấn đề nóng hiện nay là cơn “sốt đất” bắt đầu từ Hà Nội và TP.HCM đã và đang lan rộng ra các địa phương trong cả nước. Các cơ quan chức năng và chính quyền địa phương đã vào cuộc, nhưng cơn “sốt đất” chưa nguôi thì mới đây ở Thủ đô lại nóng lên chuyện về số phận của Cung Thiếu nhi Hà Nội.

2 . Câu chuyện bắt đầu sau khi thành phố động thổ xây dựng Cung Thiếu nhi Hà Nội sáng 15/3 tại Khu công viên hồ điều hòa CV1, Khu đô thị mới Cầu Giấy, quận Nam Từ Liêm (Hà Nội). Đây là công trình có quy mô lớn với diện tích gần 40 nghìn m² và tổng mức đầu tư hơn 1.300 tỷ đồng.

Việc xây dựng một công trình hiện đại, đáp ứng nhu cầu của thiếu nhi Thủ đô trong giai đoạn phát triển mới là điều cần thiết và đáng hoan nghênh. Tuy nhiên, dư luận lại dấy lên mối lo ngại về số phận của công trình Cung Thiếu nhi hiện tại, không biết sau khi Cung Thiếu nhi mới hoàn thành thì công trình cũ này sẽ ra sao, liệu có biến thành chung cư cao tầng... siêu cao cấp, khách sạn, trung tâm thương mại, văn phòng cho thuê..., hay đại loại là một công trình nào đó mang tính thương mại hay không?

Sự lo ngại này là chính đáng, bởi Cung Thiếu nhi Hà Nội hiện nay nằm trong khu vực hồ Hoàn Kiếm hết sức nhạy cảm, chỉ một tác động nhỏ cũng có thể phá vỡ cảnh quan, không gian vừa mang tính lịch sử, văn hóa vừa mang tính tâm linh và chứa đựng không chỉ tình cảm của những người con Hà Nội mà còn là tình cảm của mọi con dân đất Việt.

Sự lo ngại này là có cơ sở, bởi không ít trụ sở, đất đai của các cơ quan, doanh nghiệp nhà nước ở các vị trí đắc địa, được coi là “đất vàng” đã và đang lần lượt rơi vào tay tư nhân để

biến thành khách sạn, chung cư cao tầng, trung tâm thương mại, văn phòng cho thuê..., vừa phá vỡ không gian, cảnh quan đô thị, vừa làm gia tăng mật độ dân số và gây sức ép lớn lên hạ tầng ngay trong lõi đô thị.

Mối lo này cũng hoàn toàn hiện hữu, bởi đã có không ít đất đai, công trình công cộng, công trình công ích, công trình phúc lợi ở khu vực trung tâm Hà Nội suýt biến thành văn phòng, khách sạn, trung tâm thương mại, nếu không có phản ứng dữ dội của dư luận. Chính vì vậy, Hội Kiến trúc sư Việt Nam mới đây đã có văn bản gửi Thành ủy, HĐND, UBND TP Hà Nội để nghị giữ nguyên toàn bộ công trình kiến trúc thuộc Cung Thiếu nhi Hà Nội.

Lý do mà Hội Kiến trúc sư Việt Nam đưa ra là, Cung Thiếu nhi Hà Nội là công trình kiến trúc văn hóa công cộng có giá trị, có ngôn ngữ kiến trúc hiện đại, độc đáo, hài hòa với cảnh quan xung quanh, góp phần quan trọng vào tổ chức không gian khu vực Hồ Gươm. Đồng thời đây còn là công trình tiêu biểu, có tính đại diện cho kiến trúc Việt Nam đương đại trước Đổi mới. Cung còn có giá trị văn hóa phi vật thể, thể hiện sự quan tâm sâu sắc của Đảng và Nhà nước, tình yêu thương của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân Thủ đô dành cho thiếu nhi trong giai đoạn đất nước còn khó khăn.

Hội Kiến trúc sư Việt Nam cũng kiến nghị, Cung Thiếu nhi Hà Nội là tài sản công nên quỹ đất này chỉ có thể làm công trình phúc lợi xã hội, không nên xây dựng chung cư, nhà cao tầng, công trình thương mại dịch vụ.

Tôi tin rằng, nếu chính quyền thành phố đưa ra lấy ý kiến nhân dân, chắc chắn toàn bộ người dân Hà Nội đều thống nhất giữ lại Cung Thiếu nhi làm nơi vui chơi, học tập... cho thế hệ trẻ. Tuy nhiên, cho đến giờ phút này, chính quyền

thành phố không những không lấy ý kiến nhân dân, mà ngay cả chủ trương, kế hoạch sử dụng Cung Thiếu nhi cũ thế nào cũng hoàn toàn còn là điều bí mật. Theo Phó chủ tịch UBND TP Hà Nội Chủ Xuân Dũng, Cung Thiếu nhi mới được xây dựng nhằm đáp ứng yêu cầu vui chơi thi đấu thể thao, rèn luyện thể chất, giao lưu văn hoá văn nghệ của thiếu nhi Thủ đô, tạo môi trường thuận lợi phát triển tài năng tương lai. Tuy nhiên, về phương án sử dụng Cung Thiếu nhi cũ trên mảnh đất “vàng” hơn 8.000 m² tại phố Lý Thái Tổ, ông Dũng lại cho rằng, dự án mới sẽ mất 2 - 3 năm nữa để hoàn thành, nên các phương án cho mục đích sử dụng Cung Thiếu nhi cũ đang được Hà Nội cân nhắc kỹ, còn hiện tại vẫn chưa có kế hoạch cụ thể.

Lạ thể. Dự án mới đã phê duyệt, đã động thổ và bắt tay vào xây dựng. Thậm chí, Phó giám đốc BQLDA Xây dựng công trình văn hóa xã hội của thành phố Phạm Đình Tuấn còn cho biết, BQLDA sẽ tập trung thực hiện, phần đấu hoàn thành dự án xây dựng Cung thiếu nhi mới vào năm 2023, tức sớm hơn 1 năm so với tiến độ được duyệt. Ấy vậy mà kế hoạch cụ thể sử dụng công trình cũ như thế nào lại chưa có kế hoạch, thậm chí cũng không tiết lộ chủ trương, hướng xử lý thế nào thì thật khó hiểu. Và chính điều này đã làm dấy lên mối lo ngại và đặt ra những câu hỏi về số phận cung Thiếu nhi cũ nằm trên mảnh đất “vàng”, mảnh đất “kim cương” mà nhiều doanh nghiệp ao ước.

3. Tiền bạc lúc này chưa có thì sau có thể làm ra. Nhưng mảnh đất vàng, đất kim cương với vị trí đắc địa, cực kỳ hiếm hoi, có một không hai như của Cung Thiếu nhi Hà Nội hiện nay một khi rơi vào tay tư nhân thì Hà Nội sẽ vĩnh viễn mất đi một công trình có giá trị lịch sử, văn hóa, kiến trúc, có ý

nghĩa to lớn về tinh thần và tình cảm, vĩnh viễn mất đi một giá trị mà sau này dù có “tiến tấn” cũng không thể nào lấy lại được.

4. Tuy nhiên đó chỉ là sự lo xa. Còn thâm tâm tôi tin rằng, với danh hiệu Thành phố Vì hòa bình, phần đấu xây dựng Thành phố Thanh lịch - Văn minh, với niềm tin và sự quan tâm của các thế hệ lãnh đạo thành phố dành cho thế hệ trẻ, chắc chắn Cung Thiếu nhi Hà Nội sẽ còn mãi với thế hệ trẻ, còn mãi với người dân Thủ đô và ngày càng khang trang hơn, xứng với vai trò, vị trí vốn có của nó.

Vả lại, bài học từ những vụ án bùng nổ quản lý, sử dụng đất công sai mục đích... ở Đà Nẵng, TP.HCM và Quân chủng Hải quân... mới được đưa ra xét xử trong mấy năm gần đây ắt hẳn không thể không là lời cảnh báo cho những nhóm lợi ích “biến của công thành của ông” trong quản lý và sử dụng đất đai.

5. Trở lại câu chuyện “sốt đất”. Có nhiều nguyên nhân gây nên sốt, từ việc cung không đáp ứng cầu, cờ đất và người lướt sóng thổi giá tạo sóng, tâm lý đầu tư theo phong trào... đến việc tìm kênh trú ẩn an toàn trong đất đai. Nhưng trong đó có một nguyên nhân từ việc thông tin về quy hoạch mới không được minh bạch, công khai, kịp thời ở các địa phương. Lợi dụng điều đó, giới chủ đất, đầu cơ và “cò đất” tung thông tin nơi này lên thành phố, nơi kia trở thành quận, nơi nọ có dự án sân bay, nơi nữa dự án khu đô thị để “thổi giá”.

Liên hệ với câu chuyện về Cung thiếu nhi Hà Nội, sẽ hoàn toàn không có đồn đoán, nghi ngại, thậm chí là lo sợ về số phận của mảnh đất vàng này nếu như UBND Thành phố công khai chủ trương là lấy ý kiến nhân dân. Mọi nghi ngờ chỉ nảy sinh từ sự mập mờ, thiếu minh bạch. ❀